

Fiscale gevolgen eigen woning bij ontbinding huwelijk/gescheiden gaan leven

Fiscaal komt er aan het partnerschap van gehuwden pas een einde als het huwelijk wordt ontbonden door overlijden of echtscheiding, bij scheiding van tafel en bed of als de echtgenoten niet meer op hetzelfde adres staan ingeschreven en zij bovendien een formeel verzoek tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed hebben ingediend.

Bij verbreking van een fiscaal partnerschap bijvoorbeeld door echtscheiding in 2021 wordt vanaf dat moment iedere echtgenoot in beginsel weer geheel zelfstandig belast. Op beider gezamenlijk verzoek kunnen zij echter voor heel 2021 voor de toerekening van gemeenschappelijke inkomensbestanddelen als fiscale partners worden aangemerkt.

Als de periode van partnerschap in 2021 meer dan zes maanden duurt, behoudt iemand de mogelijkheid van uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de echtgenoot die deze zelf niet geldend kan maken. Uitbetaling van de heffingskorting vindt alleen plaats als de andere echtgenoot voldoende belasting en premie betaalt. Houd hiermee rekening bij een voorgenomen scheiding.

De kosten van een procedure tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed zijn niet aftrekbaar. Evenmin is het mogelijk proceskosten ter verlaging of beëindiging van de alimentatieverplichting af te trekken. proceskosten ter verkrijging of verhoging van uw alimentatie echter wél.

Ontvangt een van de (ex)-echtgenoten een alimentatie voor zichzelf, dan is er sprake van een tot het inkomen behorende uitkering waarover inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen is verschuldigd. Omdat over alimentatie meestal geen loonheffing plaatsvindt, kan er sprake zijn van een verplichte aanslag. Bij samenloop van alimentatie en bijstand blijft een aanslag meestal achterwege.

Afkoop van alimentatie na echtscheiding is aftrekbaar. Afhankelijk van de hoogte van het inkomen kan dat voordelig zijn, maar als de afkoopsom niet in één jaar en tegen de hoge tarieven kan worden vergolden, is het belastingvoordeel niet groot (dan geldt immers gedeeltelijke aftrek in de laagste tariefschijven en verlies van heffingskortingen). Een hoge afkoopsom zal bij de ex-echtgenoot echter grotendeels tegen het hoogste tarief worden belast. Eventueel kan middeling nog verzachting brengen. Overweeg dus gedeeltelijke afkoop.

Eigen woning

Afhankelijk van de situatie zijn er verschillende mogelijkheden als de (ex)-echtgenote tijdens het duurzaam gescheiden leven of na de echtscheiding de voormalige echtelijke eigen woning blijft bewonen. Als de voormalige echtelijke woning geheel eigendom is van de belastingplichtige en de (ex)-echtgenote in de woning is blijven wonen, kan deze woning nog gedurende twee jaar nadat de belastingplichtige de woning heeft verlaten voor hem als een eigen woning worden aangemerkt. De belastingplichtige geeft het eigenwoningforfait aan en kan de op de woning betrekking hebbende rente en kosten van geldleningen en eventuele erfpachtcanons volledig aftrekken.

De voormalige echtelijke woning is gedeeltelijk eigendom van de belastingplichtige en gedeeltelijk eigendom van de (ex)-echtgenote. Gedurende de eerste twee jaar vermeldt de belastingplichtige 'zijn' deel van het eigenwoningforfait en de door hem daarvoor betaalde rente enz.

Na twee jaar gaat het aandeel van de belastingplichtige in de woning en in de lening over naar box 3. Voor de (ex)-echtgenote verandert er na twee jaar niets.

Bij toescheiding aan een van de partners van een onroerende zaak (bijvoorbeeld de vroegere gezamenlijke woning) die tot de huwelijksgemeenschap behoorde, is geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Als de onroerende zaak buiten de gemeenschap viel, is de overdracht aan de andere partner wél belast.

Met betrekking tot een voor één dag aangegaan geregistreerd partnerschap waarbij na verbreking van het partnerschap onroerende zaken anders werden verdeeld dan in de verhouding waarin ze waren ingebracht, is wel overdrachtsbelasting verschuldigd

Eigenwoningreserve

De vraag wie eigenaar is van de woning resp. de vraag wat de inhoud is van eventueel aanwezige huwelijksvoorwaarden of van een eventuele samenlevingsovereenkomst speelt hierbij een rol. Er wordt dus per persoon bekeken of er een eigenwoningreserve ontstaat.

Bedenk hierbij dat voor de ex-fiscale partner die de woning heeft verlaten, diens aandeel in de eigen woning op basis van de scheidingsregeling nog tot maximaal twee jaar na het moment van het vertrek uit de woning onder de eigenwoningregeling kan blijven vallen.

Zolang dat het geval is, komt de bijleenregeling niet aan de orde. Deze gaat voor de uit de woning vertrokken ex-fiscale partner pas een rol spelen op het moment dat de tweejaartermijn is verstreken of als binnen die tweejaartermijn degene die in de woning is achtergebleven, de woning eveneens verlaat – bijvoorbeeld vanwege de verkoop van de woning – dan wel het aandeel van de vertrokken partner in de woning van hem of haar overneemt. Dit betekent dat het mogelijk is dat er bij de ex-fiscale partners op verschillende tijdstippen een eigenwoningreserve voor hun respectieve aandeel in de woning ontstaat.

Als de beide ex-fiscale partners de woning gezamenlijk bezitten en degene die in de woning is achtergebleven de ander binnen twee jaar na diens vertrek uit de woning uitkoopt, realiseert deze laatste op dat moment een vervreemdingssaldo eigen woning (opbrengst van aandeel in de eigen woning minus aandeel in de eigenwoningschuld). Dit vervreemdingssaldo eigen woning wordt dan bij degene die is uitgekocht, opgenomen in diens eigenwoningreserve, waarmee hij of zij rekening moet houden bij de aankoop van een nieuwe eigen woning

Als de beide ex-fiscale partners de woning verlaten en deze verkopen, wordt een daarbij ontstane eigenwoningreserve onderling toegedeeld naar de verhouding waarin beiden gerechtigd zijn tot het vervreemdingssaldo eigen woning.

Zoals u heeft kunnen lezen is het complexe materie en iedere scheiding is anders en uniek. Laat u zich vooraf goed voorlichten door een deskundige om achteraf vervelende verrassingen te vermijden.

Accountantskantoor B.B.B.

Visseringlaan 18

2288 ER Rijswijk

070-3907860

info@bbbadvies.nl

www.bbbadvies.nl